

1. Η ΚΡΗΤΗ ΣΗΚΩΝΕΙ «ΑΣΠΙΔΑ» ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΙΑ

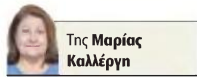
Μέσο: ΠΑΤΡΙΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ημ. Έκδοσης: . . . 20/11/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 20/11/2025

Σελίδα: 9

✓ Το έργο αυτό έρχεται να καλύψει ένα σημαντικό κενό μεταξύ επιστήμης και πρακτικής καλλιέργειας

Της **Μαρίας Καλλέργη**

Σε μια περίοδο που οι κλιματικές αλλαγές, οι αναδυόμενες ασθένειες και η ανεπάρκεια επιβλαβών οργανισμών απειλούν την ελαιοπαραγωγή, η Περιφέρεια Κρήτης εγκαινιάζει ένα φιλόδοξο έργο, με στόχο τη βιώσιμη προστασία της ελιάς. Μέσω συνεργασίας με κορυφαία ερευνητικά ιδρύματα, η Περιφέρεια επενδύει σε ένα στρατηγικό σχέδιο με επίκεντρο δύο emblematic περιφέρειες: το Χουδέτσι και τη Γεωργιούπολη.

Με κεντρικό στόχο την αντιμετώπιση του δάκου της ελιάς και των μυκητολογικών ασθενειών, θα υλοποιηθεί πρόγραμμα το οποίο εγκρίθηκε από την Περιφερειακή Επιτροπή και θα λάβει την έγκριση

Η Κρήτη σηκώνει «ασπίδα» προστασίας για την ελιά – Νέο ερευνητικό πρόγραμμα σε Χουδέτσι και Γεωργιούπολη

πριν την υπογραφή της προγραμματικής σύμβασης από το Περιφερειακό Συμβούλιο. Τίτλος του προγράμματος: «Εξειδικευμένη επιστημονική υποστήριξη και καινοτόμες δράσεις για τη φυτοπροστασία της ελιάς στην Περιφέρεια Κρήτης 2025-2028» και θα αποτελέσει καρπό συνεργασίας της Περιφέρειας με το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας και τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ/Ινστιτούτο Ελιάς, Υποτροπικών Φυτών και Αμνέλου. Το συνολικό κόστος ανέρχεται σε 400.000 ευρώ, ποσό που καλύπτεται εξ ολοκλήρου από τον προϋπολογισμό της Περιφέρειας, με κατανομή 143.000 ευρώ για το 2026, 130.000 για το 2027 και 127.000 για το 2028.

Η χρονική διάρκεια του έργου είναι 42 μήνες και οι παρεμβάσεις θα υλοποιηθούν κυρίως στους Τομείς Χουδέτσιου και Γεωργιούπολης. Οι δύο περιοχές επελέγησαν βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων: η γεωργική τους φυσιογνωμία αντιπροσωπεύει τυπικά συστήματα ελαιοπαραγωγής για την Κρήτη, ενώ διαθέτουν ενεργούς συνεται-

ρισμούς και προθυμία συμμετοχής των τοπικών κοινωνιών, που θεωρείται απαραίτητη για την επιτυχία των παρεμβάσεων. Η επιλογή βασίστηκε επίσης στην ανάγκη διάκρισης μεταξύ περιοχών παρέμβασης και καταγραφής στοιχείων, ώστε να μπορεί να γίνει σαφής συγκριτική αξιολόγηση των

αποτελεσμάτων.

Το έργο χωρίζεται σε δύο βασικά υποέργα. Το πρώτο επικεντρώνεται στη μείωση της πίεσης παραβλής από τον δάκο, μέσω περιβαλλοντικά φιλικών επεμβάσεων και επιστημονικής υποστήριξης σε όλη τη διάρκεια του έτους. Περιλαμβάνει πλήρη καταγραφή

της πληθυσμιακής πυκνότητας του δάκου, μαζική παγίδευση εντός και εκτός εποχής, εφαρμογή φυσικών και ορυκτών σκευασμάτων αντί συμβατικών εντομοκτόνων, καθώς και αξιοποίηση φυσικών παρασιτοειδών του γένους *Psylla*. Οι παρεμβάσεις αυτές παι-

ρακολούθησαν και αξιολόγησαν τις αποτελεσματικότητάς τους, ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσο οδηγούν σε βιώσιμο και σταθερό έλεγχο του επιβλαβούς εντόμου.

Το δεύτερο υποέργο έχει ως αντικείμενο την έγκαιρη διάγνωση και παρακολούθηση μυκητολογικών ασθενειών της ελιάς. Αναπτύσσεται ένα δίκτυο παρακολούθησης, που βασίζεται τόσο στην επιτήρηση πεδίου όσο και στην εργαστηριακή ανάλυση δειγμάτων, με στόχο την υποστήριξη των παραγωγών σε πραγματικό χρόνο.

Οι γεωπόνοι των συνεργαζόμενων συνεταιρισμών θα έχουν ενεργό ρόλο, με συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων, εφοδιασμένοι με τα εργαλεία και τα ευρήματα της ερευνητικής ομάδας.

Το πρόγραμμα δεν στοχεύει μόνο στην καταπολέμηση του δάκου, αλλά στην εγκαθίδρυση ενός νέου προτύπου ελαιοκαλλιέργειας με χαρακτηριστικά: οικολογική ισορροπία στον ελαιώνα, μείωση φυτοφαρμάκων και χημικών παρεμβάσεων, βελτίωση ποιότητας ελαιολάδου, ανθεκτικότητα απέναντι σε μελλοντικές επιδημίες.

Οι παρεμβάσεις, όπως τονίζεται, θα συνοδεύονται από συστηματική επιστημονική αξιολόγηση, με πλήρη καταγραφή στοιχείων για: την ανθεκτικότητα του δάκου, την αποτελεσματικότητα των εναλλακτικών σκευασμάτων, την απόδοση των φυσικών παρασιτοειδών.

Η αναμενόμενη πρόοδος από την υλοποίηση του έργου είναι πολυεπίπεδη. Οι επιστήμονες εκτιμούν ότι θα παραχθούν απτές, εφαρμόσιμες και επαληθεύσιμες λύσεις για την προστασία της ελιάς, θα τεθούν τα θεμέλια για ένα νέο μοντέλο φυτοπροστασίας και θα διαμορφωθεί ένα σώμα γνώσης που θα μπορεί να αξιοποιηθεί μελλοντικά για την πρόληψη επιδημιών και τη διασφάλιση της παραγωγικότητας. Ταυτόχρονα, θα αξιολογηθεί η συμβολή καινοτόμων τεχνικών, όπως οι ηλεκτρονικές παγίδες ή η χρήση μη συμβατικών σκευασμάτων, ενώ θα διαμορφωθεί ένα πλαίσιο σύστασης προς τον παραγωγό, βασισμένο σε επιστημονικά δεδομένα, για την αντιμετώπιση του δάκου και των κύριων ασθενειών.